

รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต สำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

Instructional Model on Suitable for the Future of

Kasetsart University Laboratory School Kamphaeng Saen Campus

ณชพงศ์ อุดมศรี¹, รุจิราพร รัมศิริ², กิตติสาร เหล่าเหมมณี^{3,*}, วสันต์ เดือนแจ่ม⁴, สานิตย์ รัตมี⁵,
ภูมิพัฒน์ รัชชัญญานิคมเดช⁶, อุทัยวรรณ แสงเสถียร⁷, พลาภรณ์ จันทร์ขามเรียน⁸ และ มินตรา สิงหนาค⁹
Nachapong Udomsri¹, Rujiraporn Ramsiri², Kitisaorn Laohammanee^{3,*}, Wasan Daunjang⁴,
Sanit Russamee⁵, Bhumipat Thanachyaaidsadach⁶, Uthiwan Sangsathian⁷,
Palaporn Chankhamrian⁸ and Mintra Singhanak⁹

(วันรับบทความ : 3 กุมภาพันธ์ 2569 /วันแก้ไขบทความ : 6 กุมภาพันธ์ 2569/วันตอบรับบทความ : 24 พฤษภาคม 2569)

(Received Date : Feb 3rd, 2026, Revised Date : Feb 6th, 2026, Accepted Date : May 24th, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน 2. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอน และ 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต มีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 1) นักเรียน 2,256 คน 2) อาจารย์ 105 คน 3) ศิษย์เก่า 10 คน 4) ผู้ปกครองระดับชั้นละ 5 คน รวมจำนวน 75 คน 5) ผู้บริหาร ผู้บริหารระดับคณะและโรงเรียน รวมจำนวน 19 คน 6) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 6 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์และ 2) ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน 3) แบบสอบถามนักเรียนและ 4) แบบสอบถามอาจารย์เกี่ยวกับสภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอน 5) ประเด็นสนทนากลุ่มรูปแบบการเรียนการสอน 6) แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ความถี่ และค่าร้อยละจากข้อมูลทั่วไป และวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation data) และนำเสนอแบบความเรียง การวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ค่า PNI_{modified} การสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบความเรียง และประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนไม่นำแหล่งการเรียนรู้มาใช้ กิจกรรมไม่น่าสนใจ การประเมินผลไม่ตรงกับเนื้อหา ประเมินเฉพาะผลลัพธ์ไม่ได้ประเมินกระบวนการ และมีปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนคือ ครู ผู้เรียน อุปกรณ์ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนของผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

1,2,3,4,5,6,7,8,9 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

1,2,3,4,5,6,7,8,9 Kasetsart university laboratory school kampaengsaen campus educational research and development center
Faculty of Education and Development Sciences Kasetsart university kampaengsaen campus

* ผู้ติดต่อหลัก Email: kitisaorn.l@gmail.com

* Corresponding author Email: kitisaorn.l@gmail.com

2. สภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน คือ นักเรียนต้องมีแรงจูงใจในการเรียน มีความสามารถในการแก้ปัญหาและนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ควรเปิดโอกาสให้เด็กเรียนตามความสนใจ สอดแทรกทักษะอาชีพ ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือชุมชนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน อาจารย์ต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาสมรรถนะ มีการประเมินผลตามตัวชี้วัดเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา (Assessment for Learning) และใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนา

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต มีชื่อว่า “KUSK Model” มี 6 องค์ประกอบได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ การวัดและประเมิน ปัจจัยสนับสนุน สิ่งช่วยขับเคลื่อนรูปแบบ

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอนในอนาคต1, สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน2

Abstract

The objective of this research is 1. To study the problems, limitations, and factors that promote teaching and learning. 2. To study the readiness and needs for teaching and learning. And 3. To propose appropriate teaching and learning models for the future. The informants consisted of 2,256 students, 105 lecturers, 10 alumni, 75 parents (five from each grade level), 19 administrators at the faculty and school levels, and 14 experts, selected through purposive sampling. Six research instruments were employed: interview forms, focus group discussion guidelines on problems, limitations, and supporting factors in teaching and learning, student and lecturer questionnaires on instructional readiness and priority needs, focus group discussion guidelines for developing an instructional model, and a quality evaluation form for the proposed instructional model. Data were analyzed using basic statistics, including frequency and percentage for general information. Qualitative data from interviews and focus group discussions were analyzed through content analysis and verified using data triangulation. Questionnaire data were analyzed using mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}). In addition, a connoisseurship seminar was conducted, and the data were analyzed using content analysis. The quality of the proposed instructional model for future implementation at the Kasetsart University Laboratory School, Kamphaeng Saen Campus, was evaluated using mean (\bar{X}) and standard deviation(S.D.).The research results found that,

1. The school does not utilize learning resources effectively, activities are not engaging, and assessments do not align with the content. Evaluation focuses only on outcomes rather than the learning process. Factors that support teaching and learning include teachers, students, equipment, hands-on learning experiences, resources and environment, learning sources, administrative support, and participation from parents and the community.

2. The readiness and priority needs for future teaching and learning at Kasetsart University Laboratory School, Kamphaeng Saen Campus, are as follows: students need to have motivation to learn, possess problem-solving abilities, and be able to apply knowledge in real life. They should be given opportunities to choose learning based on their interests, with integrated career skills. Experts and community members should be involved in the classroom, and students should learn from resources

outside the classroom. Teachers must organize competency-based instruction, conduct assessment aligned with indicators for improvement and development (Assessment for Learning), and use diverse assessment methods aimed at student growth.

3. The appropriate future instructional model is called the “KUSK Model,” which consists of six components: principles, objectives, processes, measurement and evaluation, supporting factors, and driving mechanisms of the model.

Keyword : Future Instructional Model1, Kasetsart University Laboratory School Kamphaeng Saen Campus2

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารไม่ได้จำกัดอยู่เพียงรอบตัวเรา การศึกษาทั่วโลกต่างก้าวพ้นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการเรียนรู้แบบกระบวนทัศน์ใหม่ (Learning in New Paradigm) ที่เป็นการจัดการศึกษาคุณภาพสูงแห่งเทคโนโลยี (Technology Based Paradigm) ในขณะที่ประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญและมุมมองของการเตรียมเด็กไทยสู่ศตวรรษที่ 21 ให้มีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ การมีทักษะที่หลากหลาย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างรวดเร็ว รับผิดชอบงานได้ด้วยตนเอง และรู้จักประยุกต์กระบวนกรแก้ไขปัญหาได้ มองหาโอกาสใหม่ๆ และมีทักษะด้านภาษา เพื่อให้มีสมรรถนะในการทำงานและมีทักษะในการดำรงชีวิตในสภาวะปกติใหม่ (New Normal) ที่ทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลง ในกรณีนี้ Panich, V. (2012: 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ว่าสาระวิชาที่มีความสำคัญ แต่ยังไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ ดังนั้นการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูจึงต้องปรับแนวทางการเรียนการสอน (pedagogy) โดยครูจะต้องทำให้เด็กรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีเป้าหมายในการสอนที่จะทำให้เด็กมีทักษะชีวิต ทักษะการคิด และทักษะด้านไอที โดยต้องให้เด็กได้มีโอกาสทดลองและเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนการสอนควรเกิดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน เน้นความเป็นรูปธรรมให้นักเรียนได้เห็นและปฏิบัติจากประสบการณ์จริง ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีการจดจำและเกิดทักษะการเรียนรู้ได้ดีกว่าที่เรียนแบบนามธรรม

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา สังกัดคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีการจัดการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรสถานศึกษา 3 หลักสูตร คือ 1) หลักสูตรปกติ 2) หลักสูตร Intensive English Program และ 3) หลักสูตรโครงการห้องเรียนวิทยาศาสตร์ตามโครงการสนับสนุนการจัดตั้งห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน โดยการกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย (โครงการ รวม.) โดยทั้ง 3 หลักสูตรมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบแนวคิดการพัฒนาที่แตกต่างกันในแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ หลักสูตรระดับการศึกษาปฐมวัย เน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านพุทธิปัญญา และ บุคลิกภาพ หลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ระดับประถมศึกษา เน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านพุทธิปัญญา ทักษะในศตวรรษที่ 21 และบุคลิกภาพ และระดับมัธยมศึกษา เน้นการพัฒนาผู้เรียนด้าน ทักษะในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้อาชีพ และบุคลิกภาพ การจัดประสบการณ์ในระดับการศึกษาปฐมวัยใช้วิธีการ Project Approach ส่วนการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสไตล์การสอน (Teaching Style) ของแต่ละคนตามธรรมชาติของรายวิชา ซึ่งเน้นบรรยาย การปฏิบัติ ร่วมกับการมอบหมายงาน ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวยังไม่มีความหลากหลาย และไม่สามารถสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ครบถ้วน และ

ที่สำคัญโรงเรียนยังไม่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมที่จะช่วยสะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียนทั้งในด้านการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่ดีหลังสถานการณ์ COVID-19 คลี่คลาย และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำลังจะก้าวเข้าสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency Based Curriculum) ทำให้ต้องการทราบว่าโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จะมีรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตเป็นอย่างไร มีข้อจำกัดและปัจจัยใดบ้างที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสม และมีความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตอย่างไร โดยเน้นการพิจารณาความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และสภาพบริบทของโรงเรียนรวมทั้งการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชน และสังคม เพื่อให้เป็นต้นแบบของโรงเรียนคุณภาพในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
2. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประกอบด้วย 1) นักเรียนระดับอนุบาลศึกษาปีที่ 1-3 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,256 คน 2) อาจารย์ จำนวน 105 คน 3) ศิษย์เก่า จำนวน 10 คน 4) ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นละ 5 คน รวมจำนวน 75 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 5) ผู้บริหารระดับคณะและโรงเรียน รวมจำนวน 19 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 6) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย 1) หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา 2) รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กระดับปฐมวัย 3) รูปแบบการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณลักษณะ/เจตคติ และสมรรถนะของผู้เรียน
3. ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2563 ถึงมีนาคม 2565
4. ขอบเขตด้านสถานที่ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ วิสัยทัศน์และนโยบายการบริหารโรงเรียน หลักสูตรสถานศึกษา รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย รูปแบบการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหา ข้อจำกัด ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน สภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต และนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่ง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษาดังแผนภาพที่ 1

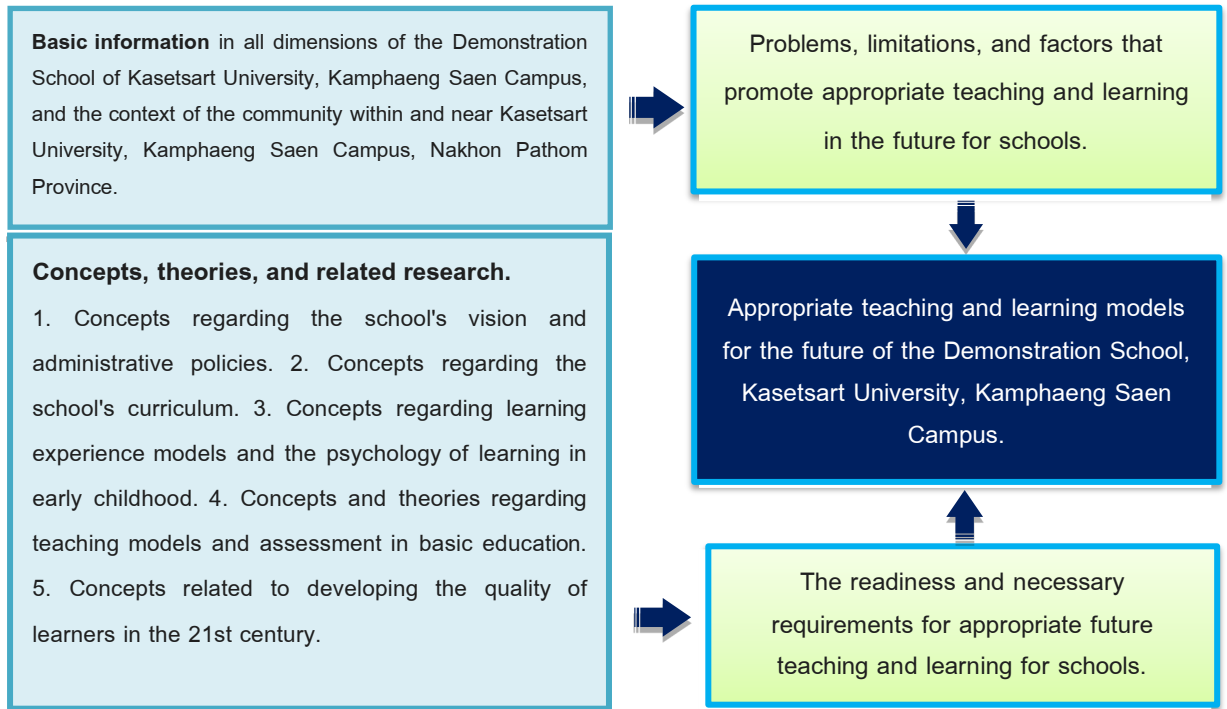

Figure 1 Conceptual Framework for the Research

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมจำนวน 6 ฉบับ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกฉบับดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ดำเนินการประเมินความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ด้วยวิธีการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน สื่อ นวัตกรรม และด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของประเด็นสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) ซึ่งแต่ละฉบับมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ / เครื่องมือ การวิจัย	ชื่อเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย	ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	คุณภาพของเครื่องมือ
1. เพื่อศึกษาปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็น 3 ระดับ				
ฉบับที่ 1	แบบสัมภาษณ์ปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นแบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ และตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาด จำนวน 6 ข้อ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 8 คน 2. คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ประกอบด้วย 2.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานการศึกษาปฐมวัย รวม 9 คน 2.2 หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และงานวัด และประเมินผล รวม 2 คน	ทุกข้อคำถาม ของประเด็น สัมภาษณ์มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 5.00 และ 0.00 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าประเด็นสัมภาษณ์ทุกประเด็นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ แต่ต้องปรับปรุงแก้ไขภาษา
ฉบับที่ 2	ประเด็นสนทนากลุ่ม ปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Guidelines) แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาด จำนวน 6 ข้อ	1. อาจารย์ผู้สอน 18 คน 2. อาจารย์อาวุโส (เกษียณอายุราชการ) 7 คน 3. ผู้ปกครอง 75 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตามช่วงชั้น กลุ่มละ 15 คน 4. ศิษย์เก่า 10 คน 5. นักเรียน 18 คน	ทุกข้อคำถาม มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 5.00 และ 0.00 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าประเด็นสนทนากลุ่มทุกประเด็นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ แต่ต้องปรับปรุงแก้ไขภาษา
2. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็น 3 ระดับ				
ฉบับที่ 3	แบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับสภาพความพร้อม และความ ต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ประเด็นสอบถามเกี่ยวกับสภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียน และตอนที่ 3 ประเด็นสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียน	นักเรียนระดับอนุบาล ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2563 รวม 2,256 คน	มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง $\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.55 ถึง $\bar{X} = 5.00$, S.D.=0.00 แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้
ฉบับที่ 4	แบบสอบถามอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพความพร้อม และความ ต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่	แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ประเด็นสอบถามเกี่ยวกับสภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสม	อาจารย์ผู้สอน จำนวน 105 คน	มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง $\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.84 ถึง $\bar{X} = 5.00$, S.D.= 0.00 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตาม

วัตถุประสงค์ / เครื่องมือ การวิจัย	ชื่อเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย	ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	คุณภาพของเครื่องมือ
	เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	ในขนาดสำหรับโรงเรียน และตอนที่ 3 ประเด็นสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียน		เนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน				
ฉบับที่ 5	ประเด็นสนทนากลุ่ม รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	ประเด็นสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion Guidelines) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ และตอนที่ 2 ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ	ผู้บริหารระดับสูง ประกอบด้วยผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย ผู้บริหารระดับคณะ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และนายกสมาคมผู้ปกครองและครู รวม 19 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม	ทุกข้อคำถาม มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 5.00 และ 0.00 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าประเด็นสนทนากลุ่มทุกประเด็นมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ แต่ต้องปรับปรุงแก้ไขภาษา
ฉบับที่ 6	แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	แบบประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรับรองรูปแบบฯ ด้วยวิธีการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 ประเด็นการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม 14 คน	ทุกข้อคำถาม มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 5.00 และ 0.00 ตามลำดับ แสดงว่าประเด็นการประเมินทุกประเด็นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ได้

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบของวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้
ระยะที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- 1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ในกรณีที่กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรของโรงเรียน
- 1.2 โรงเรียนทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่บุคลากรของโรงเรียนเป็นรายบุคคล
- 1.3 นัดหมายวันและเวลากับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอสัมภาษณ์หรือสนทนากลุ่มและส่งแบบสัมภาษณ์หรือประเด็นสนทนากลุ่มให้ทราบก่อน 1 สัปดาห์
- 1.4 สัมภาษณ์โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 1
- 1.5 จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : FGD) โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 2
- 1.6 ตรวจสอบผลการสัมภาษณ์และผลการสนทนากลุ่มให้ครบถ้วนทุกประเด็น

ระยะที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 โรงเรียนทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้ปกครอง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

2.2 นัดหมายวันและเวลากับกลุ่มเป้าหมาย

2.3 สอบถามข้อมูลโดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4

2.4 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลที่เก็บรวบรวม

ระยะที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 โรงเรียนทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และนายกสมาคมผู้ปกครองและครู

3.2 นัดหมายวันและเวลากับกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดสนทนากลุ่ม

3.3 จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : FGD) โดยใช้เครื่องมือฉบับที่ 5

3.4 จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ที่ได้จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ความถี่ และค่าร้อยละจากข้อมูลทั่วไป และวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation data) และนำเสนอแบบความเรียง

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอน จากการสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ความถี่ และค่าร้อยละจากข้อมูลทั่วไป และวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นสอบถามโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ค่า PNI_{modified}

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบความเรียง และประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

1.1) ปัญหาและข้อจำกัดเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผู้บริหาร ให้ความเห็นว่า ระดับปฐมวัยผู้ปกครองไม่เข้าใจเป้าหมายของหลักสูตร ระดับประถมศึกษาจัดการเรียนการสอนที่เน้นวิชาการเพียงอย่างเดียว ระดับมัธยมศึกษาควรส่งเสริมการค้นคว้า และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่อยู่รอบบริเวณโรงเรียน

อาจารย์ผู้สอน ให้ความเห็นว่า ในระดับปฐมวัยครูไม่มีโอกาสไปอบรมและศึกษาดูงาน การเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับเป้าหมายของครูและโรงเรียน การประเมินผลยังไม่ครอบคลุมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ในระดับประถมศึกษาหลักสูตรไม่มีจุดเน้นที่เด่นชัดเป็นรูปธรรม ยึดติดกับหลักสูตรเก่าที่ต้องเรียนให้ครบตามเกณฑ์ นักเรียนไม่สามารถนำความรู้ไปต่อยอดสู่ชีวิตจริงได้

ผู้ปกครอง ให้ความเห็นว่า ระดับปฐมวัยจัดการเรียนการสอนแต่ละห้องเข้มข้นไม่เท่ากัน ทำกิจกรรมโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีอย่างหลากหลายน้อย ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาศึกษาพบว่า มีนักเรียนสอบไม่ผ่านในแต่ละรายวิชาจำนวนมาก ต้องพิจารณาว่าเกิดอะไรขึ้นกับการจัดการเรียนการสอน เช่น ออกข้อสอบตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอนหรือไม่ การประเมินชิ้นงานควรประเมินจากกระบวนการทำงาน ไม่เจาะจงเฉพาะผลลัพธ์ของชิ้นงาน นอกจากนี้โรงเรียนยังส่งเสริมความโดดเด่นของนักเรียนไม่เต็มที่ หากมีการส่งเสริมและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผลงานของนักเรียนน่าจะโดดเด่นกว่าปัจจุบัน

ศิษย์เก่า ให้ความเห็นว่า หลักสูตรและการสอนไม่มีจุดเด่นเนื่องจากอิงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมากเกินไป และควรทบทวนความต่อเนื่องของหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นโดยเฉพาะในระดับปฐมวัยกับประถมศึกษา ในระดับประถมศึกษาการบ้านมากเกินไปโดยเฉพาะชั้น ป.1 และ ป.2 สำหรับระดับมัธยมศึกษาในแต่ละหลักสูตรนักเรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ไม่เท่าเทียมกัน นักเรียนไม่เกิดทักษะการเรียนรู้ที่แท้จริง และในปัจจุบันนักเรียนต้องการเรียนพิเศษกับอาจารย์ผู้สอนจำนวนมากขึ้นทุกปี นักเรียนต้องการที่จะไปเรียนพิเศษเพื่อเพิ่มเติมความรู้หรือมีเป้าหมายอื่น เช่น ต้องการแนวข้อสอบ เป็นต้น

1.2) ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผู้บริหาร ให้ความเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) ครู คือบุคคลที่สำคัญมากในการจัดการเรียนการสอน 2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนต้องมีความทันสมัย พร้อมใช้งาน 3) ชุมชนและผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่นักเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองต้องเข้าใจเป้าหมายของหลักสูตรของโรงเรียน 4) การมีส่วนร่วมของผู้เรียน จะต้องมีความพร้อมในการเรียนรู้ 5) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 6) ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการทับทบของโรงเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย 7) แหล่งเรียนรู้จากคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้สอน ให้ความเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ที่จบตรงตามสาขา มีความเชี่ยวชาญ อาจารย์ต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาโดยตรง 2) ความพร้อมของนักเรียน ควรจัดระบบการคัดเลือกที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในทุกช่วงชั้น เด็กพิเศษมีโครงการส่งเสริม/คัดกรองชัดเจน 3) บรรยากาศห้องเรียน ซึ่งโรงเรียนมีความพร้อมด้านนี้สูงมาก 4) สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้มีความทันสมัย พร้อมใช้งาน และแหล่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย 5) การสนับสนุนของผู้บริหาร เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ไปทัศนศึกษาถึงโรงเรียนที่มีจุดเด่นในด้านต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

ผู้ปกครอง ให้ความเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ เช่น พัฒนาสมรรถนะการสอน/soft skill/ทักษะการทำงานเป็นทีม/PLC/รูปแบบการสอนใหม่ ๆ 2) เน้นไปที่ความพร้อมและบริบทของนักเรียนแต่ละคน และเพิ่มช่องทางในการสื่อสารระหว่างนักเรียน 3) บรรยากาศห้องเรียน เด็กเล็กควรมีสีสันสวยงาม มีพื้นที่ให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระ 4) สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอต่อความต้องการ 5) การสนับสนุนของผู้บริหาร ควรมีโครงการส่งเสริมให้อาจารย์มีอิสระในการออกแบบการสอน ส่งเสริมความก้าวหน้าของอาจารย์ เพิ่มรางวัลให้กับอาจารย์ที่มีผลงาน จัดสวัสดิการที่ดีเพื่อดึงดูดอาจารย์ดี ๆ เก่ง ๆ หากยังยึดติดกับกรอบที่เคร่งครัดมากเกินไปจะทำให้ก้าวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ศิษย์เก่า ให้ความเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) ครู เป็นบุคคลที่สำคัญ ถ้าครูดี มีจิตวิญญาณความเป็นครู เด็กต้องได้ดี 2) ควรใช้แหล่งเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยที่มีหลากหลายจัดการ

เรียนการสอนให้เด็กได้เรียนรู้จากของจริงจะทำให้เกิดภาพจำ 3) เตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนเข้าเรียน ในสถาบันแห่งนี้ 4) สร้างบรรยากาศภายนอกให้ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต สำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

2.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตของนักเรียน

ประเด็นสอบถาม ความคิดเห็น	สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน				สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในอนาคต				PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
1. ด้านความพร้อมก่อนเรียน										
1.1 ทบทวนบทเรียนที่เรียน ผ่านไปแล้วครบทุกรายวิชา	3.31	0.99	ปาน กลาง	5	4.15	0.91	มาก	5	0.25	1
1.2 เตรียมอ่าน/ศึกษาค้นคว้า สิ่งที่จะเรียนในชั้นเรียน	3.30	1.02	ปาน กลาง	6	4.11	0.96	มาก	6	0.24	2
1.3 มีแรงจูงใจที่อยากจะ เรียนรู้	3.39	1.06	ปาน กลาง	4	4.18	0.95	มาก	3	0.23	3
2. ด้านความพร้อมระหว่างเรียน										
2.1 สามารถแก้ปัญหาใน สถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์	3.62	0.96	มาก	11	4.30	0.89	มาก	5	0.19	3
2.2 มีความกระตือรือร้นใน การเรียน	3.42	1.03	ปาน กลาง	16	4.26	0.91	มาก	13	0.25	1
2.3 กล้าแสดงความคิดเห็น ต่อครูและเพื่อน	3.44	1.11	ปาน กลาง	15	4.23	0.94	มาก	14	0.23	2
3. ด้านความพร้อมหลังเรียน										
3.1 มีความรู้ความเข้าใจใน เรื่องที่เรียน	3.52	0.98	มาก	8	4.28	0.91	มาก	6	0.22	3
3.2 สามารถเลือกนำความรู้ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	3.42	1.07	ปาน กลาง	6	4.22	0.94	มาก	5	0.23	1
3.3 สามารถสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์/วิธีการใหม่ๆได้	3.41	1.05	ปาน กลาง	7	4.18	0.94	มาก	7	0.23	1

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน โดยจะรายงานค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดจากการวิเคราะห์ค่า PNI 3 ลำดับแรกของแต่ละด้านดังนี้ ด้านความพร้อมก่อนเรียน ลำดับที่ 1 การทบทวนบทเรียนที่เรียนผ่านไปแล้วครบทุกรายวิชา ลำดับที่ 2 การเตรียมอ่าน/ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนในชั้นเรียน และลำดับที่ 3 มีแรงจูงใจที่อยากจะเรียนรู้ ด้านความพร้อมระหว่างเรียน ลำดับที่ 1 มีความกระตือรือร้นในการเรียน ลำดับที่ 2 กล้าแสดงความคิดเห็นต่อครูและเพื่อน และลำดับที่ 3 สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้ ด้านความ

พร้อมหลังเรียน ลำดับที่ 1 สามารถเลือกนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ลำดับที่ 2 สามารถสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์/วิธีการใหม่ ๆ ได้ และลำดับที่ 3 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน

2.2) การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของนักเรียนในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตของนักเรียน

ประเด็นสอบถาม ความคิดเห็น	สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน				สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในอนาคต				PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
1. ด้านการเรียนการสอน										
1.1 นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง	3.58	1.06	มาก	20	4.35	0.88	มาก	5	0.21	3
1.2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา/ออกแบบกิจกรรมที่จะใช้เรียนร่วมกับอาจารย์	3.40	1.12	ปานกลาง	27	4.21	0.95	มาก	20	0.24	1
1.3 การเรียนการสอนควรมีการสอดแทรกทักษะด้านอาชีพในทุกรายวิชา	3.60	1.08	มาก	17	4.36	0.87	มาก	3	0.21	3
1.4 การจัดการเรียนการสอนควรเน้นทฤษฎีในภาคเช้าและเน้นปฏิบัติในภาคบ่าย	3.43	1.12	ปานกลาง	26	4.17	0.97	มาก	22	0.22	2
2. ด้านสื่อ/นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้										
2.1 การเรียนการสอนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน	3.63	1.10	มาก	6	4.30	0.88	มาก	5	0.18	1
2.2 อาจารย์ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย	3.72	1.03	มาก	4	4.37	0.86	มาก	2	0.17	3
2.3 นักเรียนสามารถอธิบายข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องและเข้าใจง่าย	3.61	1.02	มาก	7	4.27	0.90	มาก	7	0.18	1
3. ด้านการวัดและประเมินผล										
3.1 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	3.58	1.04	มาก	5	4.27	0.87	มาก	6	0.19	2
3.2 มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน	3.59	1.05	มาก	4	4.27	0.87	มาก	6	0.19	2
3.3 นักเรียนมีโอกาสประเมินตนเองระหว่างเรียน	3.59	1.05	มาก	4	4.29	0.88	มาก	4	0.19	2
3.4 อาจารย์นำผลการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	3.52	1.15	มาก	6	4.34	0.89	มาก	2	0.23	1
3.5 นักเรียนสามารถใช้ผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของตนเอง	3.67	1.02	มาก	1	4.36	0.86	มาก	1	0.19	2

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน โดยจะรายงานค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดจากการวิเคราะห์ค่า PNI 3 ลำดับแรกของแต่ละด้านดังนี้ ด้านการเรียนการสอน ลำดับที่ 1 นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาหรือออกแบบกิจกรรมที่จะใช้เรียนร่วมกับอาจารย์ ลำดับที่ 2 การจัดการเรียนการสอนควรเน้นทฤษฎีในภาคเช้าและเน้นปฏิบัติในภาคบ่าย และลำดับที่ 3 นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง/การเรียนการสอนควรมีการสอดแทรกทักษะด้านอาชีพในทุกรายวิชาตามลำดับ ด้านสื่อ/นวัตกรรมและแหล่งการเรียนรู้ ลำดับที่ 1 การเรียนการสอนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ลำดับที่ 2 นักเรียนสามารถอธิบายข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องและเข้าใจง่าย และลำดับที่ 3 อาจารย์ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย ด้านการวัดและประเมินผล ลำดับที่ 1 อาจารย์นำผลการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ลำดับที่ 2 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย/มีเกณฑ์การวัดและ

ประเมินผลที่ชัดเจน/นักเรียนได้มีโอกาสประเมินตนเองระหว่างเรียน และนักเรียนสามารถใช้ผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของตนเอง

2.3) ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อสภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคต

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตของอาจารย์

ประเด็นสอบถาม ความคิดเห็น	สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน				สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในอนาคต				PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
1. ด้านความพร้อมก่อนสอน										
1.1 จัดทำประมวลการสอนและ แผนการจัดการเรียนรู้	3.98	0.71	มาก	5	4.43	0.62	มาก	2	0.11	2
1.2 เตรียมเอกสารประกอบการสอน	4.08	0.78	มาก	1	4.51	0.62	มาก	6	0.11	2
1.3 เตรียมคลิปการสอน Online หรือ แบบผสมผสานระหว่าง Online และ Onsite	3.97	0.78	มาก	6	4.49	0.61	มาก	4	0.13	1
2. ด้านความพร้อมระหว่างสอน										
2.1 จัดการเรียนการสอนเน้นการ พัฒนาสมรรถนะของนักเรียนให้“ทำ อะไรได้ ทำอะไรเป็น”	3.87	0.76	มาก	13	4.52	0.57	มาก	7	0.17	1
2.2 ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและ ดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน	3.93	0.74	มาก	10	4.58	0.56	มาก	1	0.17	1
2.3 ใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการ สอน/ติดตาม/มอบหมายงานนักเรียน	3.91	0.87	มาก	11	4.56	0.58	มาก	5	0.17	1
3. ด้านความพร้อมหลังสอน										
3.1 ประเมินคุณภาพนักเรียนตาม ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ ด้วยวิธีการ ประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา (Assessment for Learning)	3.92	0.72	มาก	2	4.45	0.58	มาก	3	0.14	2
3.2 นำผลการประเมินตามตัวชี้วัด หรือผลการเรียนรู้มาปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป	3.94	0.70	มาก	3	4.48	0.54	มาก	1	0.14	2
3.3 สามารถเลือกวิธีแก้ไขพฤติกรรม การเรียนที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้อย่างเหมาะสม	3.83	0.75	มาก	1	4.48	0.59	มาก	1	0.17	1

จากตารางที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตของอาจารย์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน โดยจะรายงานค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดจากการวิเคราะห์ค่า PNI 3 ลำดับแรกของแต่ละด้านดังนี้ ด้านความพร้อมก่อนสอน ลำดับที่ 1 เตรียมคลิปสำหรับการสอน Online หรือแบบผสมผสานระหว่าง Online และ Onsite ลำดับที่ 2 จัดทำประมวลการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้/เตรียมเอกสารประกอบการสอน และลำดับที่ 3 เตรียมเอกสาร/ใบงาน/ใบกิจกรรม ด้านความพร้อมระหว่างสอน ลำดับแรก ได้แก่ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนให้สามารถ “ทำอะไรได้ ทำอะไรเป็น” และใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนการสอน/ติดตาม/มอบหมายงานของนักเรียน ด้านความพร้อมหลังสอน ลำดับที่ 1 สามารถเลือก

วิธีแก้ไขพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ลำดับที่ 2 ประเมินคุณภาพนักเรียนตามตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ ด้วยวิธีการประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา (Assessment for Learning) นำผลการประเมินตามตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

2.4) ความต้องการจำเป็นของอาจารย์ในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาด

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดของอาจารย์

ประเด็นสอบถาม ความคิดเห็น	สภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน				สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในขนาด				PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
1.ด้านการเรียนการสอน										
1.27 การจัดการเรียนการสอนเน้น ชุมชนมีส่วนร่วม	3.41	1.07	ปาน กลาง	31	4.34	0.71	มาก	29	0.27	1
1.28 การจัดการเรียนการสอนเน้น ผู้เชี่ยวชาญมีส่วนร่วม	3.47	0.98	ปาน กลาง	30	4.37	0.67	มาก	28	0.26	2
1.29 การเรียนการสอนส่งเสริมให้ นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียน	3.59	0.99	มาก	28	4.44	0.68	มาก	25	0.24	3
2. ด้านสื่อ/นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้										
2.1 เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียน การสอนได้เหมาะสม	3.77	0.86	มาก	5	4.51	0.64	มาก	6	0.20	2
2.2 การเรียนการสอนควรส่งเสริมให้ นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้ง ในและนอกห้องเรียน	3.76	0.82	มาก	6	4.48	0.66	มาก	7	0.19	3
2.3 ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย	3.72	0.84	มาก	7	4.56	0.60	มาก	5	0.23	1
2.4 สื่อ/นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ บทเรียนมากขึ้น	3.86	0.84	มาก	4	4.58	0.60	มาก	4	0.19	3
3.ด้านการวัดและประเมินผล										
3.1 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ หลากหลาย	4.00	0.72	มาก	4	4.56	0.60	มาก	4	0.14	3
3.2 ใช้วิธีการประเมินเพื่อการพัฒนา (Assessment for Learning)	3.91	0.69	มาก	5	4.52	0.57	มาก	6	0.16	2
3.3 นักเรียนมีโอกาสประเมินตนเอง ระหว่างเรียน	3.72	0.82	มาก	6	4.53	0.56	มาก	5	0.22	1

จากตารางที่ 6 ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในขนาดของอาจารย์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน โดยจะรายงานค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดจากการวิเคราะห์ค่า PNI 3 ลำดับแรกของแต่ละด้านดังนี้ ด้านการเรียนการสอน ลำดับที่ 1 การจัดการเรียนการสอนเน้นชุมชนมีส่วนร่วม ลำดับที่ 2 การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เชี่ยวชาญมีส่วนร่วม และลำดับที่ 3 การเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ด้านสื่อ/นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ลำดับที่ 1 มีการใช้สื่ออุปกรณ์

ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย ลำดับที่ 2 สามารถเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสม และลำดับที่ 3 การเรียนการสอนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน/สื่อ/นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น **ด้านการวัดและประเมินผล** ลำดับที่ 1 นักเรียนได้มีโอกาสประเมินตนเองระหว่างเรียน ลำดับที่ 2 ใช้วิธีการประเมินเพื่อการพัฒนา (Assessment for Learning) และลำดับที่ 3 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

ตอนที่ 3 นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีชื่อว่า **“KUSK Model”** เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพของอาจารย์สู่ความเป็นสากลในด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้และสมรรถนะของนักเรียน โดยมี 6 องค์ประกอบดังนี้

1. หลักการ : กิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งผสมผสานเทคโนโลยี (Coherence) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ตามช่วงวัย ผ่านกลไกการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระที่เน้นการมีส่วนร่วมและการลงมือปฏิบัติจากสถานการณ์ในชีวิตจริงสู่ความเป็นสากลร่วมกับภาคีเครือข่ายความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์ : เพื่อยกระดับคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะและคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน โดยจำแนกตามระดับการศึกษาได้ 3 ระดับ คือ 1) ปฐมวัย ประกอบด้วยพัฒนาการ 4 ด้าน ทักษะชีวิต คุณธรรมจริยธรรม ภาษาต่างประเทศ และสมรรถนะดิจิทัล 2) ประถมศึกษาประกอบด้วย การรู้จักตนเอง วิชาการตามความถนัด คุณธรรมจริยธรรม สมรรถนะของผู้เรียน และสมรรถนะดิจิทัล 3) มัธยมศึกษาประกอบด้วย เป้าหมายของชีวิตและความสำเร็จ วิชาการเพื่อการศึกษาต่อ ทักษะชีวิตและอาชีพ คุณธรรมจริยธรรม สมรรถนะของผู้เรียน และสมรรถนะดิจิทัล

3. กระบวนการ : ขั้นที่ 1 จุดประกายความใคร่รู้ (Kindling Thoughts : K) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จริง ตั้งข้อสงสัยให้อยากติดตามสถานการณ์ ความสำคัญ สาเหตุ ผลลัพธ์ของสถานการณ์ สร้าง Mindset ของนักเรียน ปรับเปลี่ยนแนวคิดและมุมมองเพื่อสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 สร้างสรรค์การคิด (Uplifting Ideas : U) ครูจัดการเรียนรู้โดยอิสระที่เน้นกิจกรรมท้าทาย การออกแบบค้นคว้า ลงมือปฏิบัติร่วมกับการศึกษาคูณานที่ส่งเสริมความเข้าใจ ความคิดเชิงสร้างสรรค์ คิดอย่างลึกซึ้งเพื่อแก้ปัญหาและนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ชีวิตจริง บูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ขั้นที่ 3 ผลงานต้นแบบ (Setting Prototype: S) ครูกำหนดกลยุทธ์กระตุ้นให้นักเรียนสร้างสรรค์ชิ้นงานหรือภาระงานใหม่ๆ และจัดทำเป็นต้นแบบความคิด เขียนแผนธุรกิจอย่างง่าย โดยเน้นกลไกการทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เรียนรู้ที่จะยอมรับและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยกระบวนการสะท้อนคิด (Reflection) ร่วมกัน ขั้นที่ 4 สร้างมูลค่าเพิ่มทางการเรียนรู้ (Knowledge Enhancement : K) ครูกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการสร้างสรรค์งาน มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานและผลลัพธ์การเรียนรู้ของตนเองและผู้อื่น และเพิ่มมูลค่าให้กับชิ้นงาน/ภาระที่เป็นนวัตกรรม ด้วยการนำเสนอผ่านช่องทาง Online และ Offline ขยายกลุ่มเป้าหมายในการนำนวัตกรรมไปใช้ได้ตรงตามความต้องการ พัฒนาต่อยอดนวัตกรรมเพื่อการใช้ประโยชน์ได้จริง รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนต่างสถาบันหรือกลุ่มผู้สนใจในเรื่องเดียวกัน

โดยระหว่างแต่ละขั้นของกระบวนการ มีกิจกรรมการ Coach ร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการช่วยส่งเสริมให้กระบวนการในขั้นที่ 1 นำไปสู่ขั้นต่อไปดังนี้

1) KU : Kasetart Unity คือการจุดประกายความใคร่รู้สู่การสร้างสรรค์การคิดให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

2) US : Understanding the Strategies คือการสร้างสรรค้การคิดสู่การผลิตงานต้นแบบ โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจเชิงกลยุทธ์ร่วมกัน

3) SK : Sharing Knowledge คือการผลิตงานต้นแบบสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเรียนรู้ โดยเน้นการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่ม PLC และ

4) KK : KM to KUSK คือการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเรียนรู้สู่การจุดประกายความใคร่รู้ในสถานการณ์ ใหม่โดยเน้นการจัดการความรู้เพื่อต่อยอดความคิดในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การวัดและการประเมินผล : ประเมินคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะและคุณลักษณะที่ดี ของผู้เรียน 3 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยมีการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนที่เน้นการประเมินเพื่อการพัฒนา (Assessment) ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและมี คุณภาพ

5. ปัจจัยสนับสนุน ในระดับระดับมหาวิทยาลัย ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ แหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย โอกาส ในการศึกษาต่อ ในระดับโรงเรียนและชุมชน ได้แก่ 1) ความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ที่สะท้อนผลลัพธ์การ เรียนรู้ตามช่วงวัย 2) ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) สื่อหลากหลายและบรรยากาศเอื้อต่อการเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน และตรงตามความสนใจของผู้เรียน 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการเรียนรู้ ทางวิชาชีพและสถานประกอบการเพื่อการฝึกปฏิบัติงาน

6. สิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนรูปแบบ ได้แก่ ครอบครัว ครู/อาจารย์ ผู้บริหาร ชุมชนและสถานประกอบการ

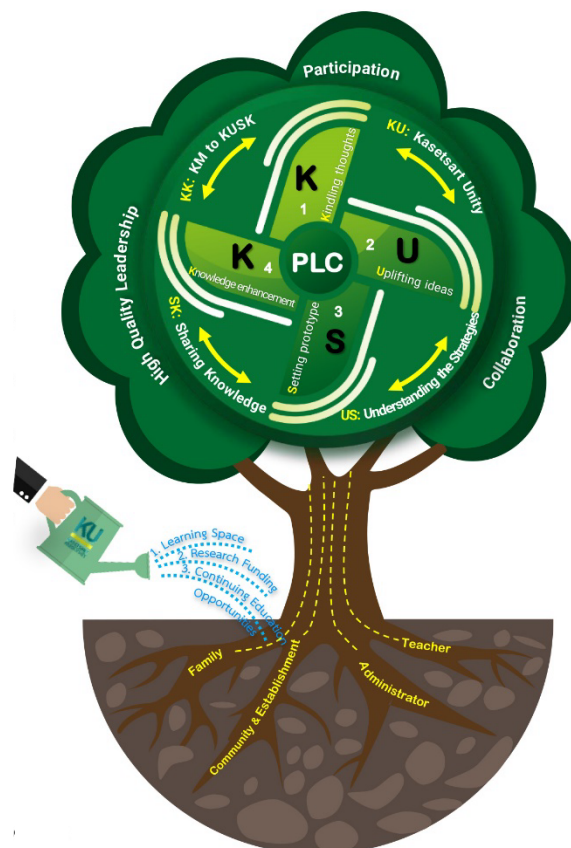

Figure 2 Future Educational model for Kasetsart University Laboratory School, Kamphaeng Saen Campus

สรุปและอภิปรายผล

1. การศึกษาปัญหา ข้อจำกัด และปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

1.1 ปัญหาและข้อจำกัดเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา พบว่าโรงเรียนไม่นำแหล่งการเรียนรู้ที่มีอย่างหลากหลายมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การสนับสนุนความโดดเด่นของนักเรียนยังไม่ชัดเจน กิจกรรมการเรียนการสอนไม่น่าสนใจและไม่ตรงตามความต้องการของนักเรียน การวัดและประเมินผลไม่ตรงกับเนื้อหา ประเมินเฉพาะผลลัพธ์ของชิ้นงานไม่ได้ประเมินกระบวนการทำงาน และในปัจจุบันมีนักเรียนที่เรียนพิเศษเป็นจำนวนมาก แต่มีนักเรียนที่สอบไม่ผ่านจำนวนมากขึ้นทุกปี โดย Jacobs (2010) ได้อธิบายเกี่ยวกับหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนควรต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายปลายทางว่าผู้เรียนควรต้องเรียนรู้อะไรและทำอะไรได้ ก่อนที่จะวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากการกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางจะทำให้ครูผู้สอนทราบเป้าหมายในการสอนที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน Office of the National Primary Education Commission (2017), Chatchapong (2007) และ Thongsawat (2006) อธิบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยไว้ว่า การจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยครูผู้ทำหน้าที่เป็นผู้สอนและเป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสสัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม อุปกรณ์การเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติจริง เช่นเดียวกับ Ministry of Education (2010) ได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552- 2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ภายในปี 2561 จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลักคือ 1) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบไว้ 4 ประการ คือ 1) การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และ 4) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

1.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย 1) ครูต้องมีสมรรถนะการสอน 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีความพร้อมในการเรียนรู้ 3) อุปกรณ์ต้องมีความทันสมัย และพร้อมใช้งาน 4) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนควรให้เด็กเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง 5) ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ 6) แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 7) การสนับสนุนของผู้บริหาร 8) ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ Fogarty & Pete (2011) และ Panich (2012) กล่าวว่าจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีการใช้แนวคิดการสอนให้น้อยลงเรียนรู้ให้มากขึ้น ครูจึงต้องเป็นผู้คิดวิธีการออกแบบการเรียนรู้ให้เด็กได้เรียนรู้มากขึ้น เปรียบเสมือนว่าครูเป็นผู้นำทางที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เด็กทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมการทำกิจกรรม ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบด้าน ซึ่งจะทำให้เกิดทักษะทางสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติผ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตจริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่เก่งดีและมีความสุข (Phromboon, 1997) และแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 4 ส่วน ประกอบด้วย Knowledge Work, Thinking Tool, Digital Lifestyles และ Learning Research ดังนั้นการเรียนรู้ในห้องเรียนและการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ จึงนับว่ามีความสำคัญ ดังนั้นอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงต้องมีความทันสมัย และพร้อมใช้งานจึงจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เกิดได้ดียิ่งขึ้น หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนควรให้เด็กเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการศึกษา เพราะหลักสูตรจะกำหนดไว้ว่าเด็กจะได้รับประสบการณ์อะไรบ้าง และหลักสูตรเป็นแนวทางที่จะสร้างความเติบโตให้แก่ผู้เรียน (Poophan, 2003) นอกจากนี้หลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้นพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 เป็นหลักสูตรที่ต้องการส่งเสริมการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะอื่น ๆ อย่างเต็มประสิทธิภาพ และต้องมีการวัดและประเมินผลที่เป็นเกณฑ์มาตรฐานและ มีร่องรอยหลักฐาน เพราะร่องรอยหลักฐานจะเป็นสิ่งที่สะท้อนความรู้ความสามารถของผู้เรียน (Jacobs, 2010) ทั้งยังต้องการให้ผู้เรียนอ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) คิดเลขเป็น (Arithmetic) หรือเรียกว่า “3Rs” สามารถทำให้เกิดทักษะย่อยที่เรียกว่า “7C” ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลที่เกิดจากการได้ลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียนทั้งสิ้น (Trilling & Fadel, 2009) ทั้งนี้สิ่งแวดล้อมก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะสิ่งแวดล้อมจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริม ผลักดัน ให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย แหล่งเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน การสนับสนุนของผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่จะชี้แนะ สั่งการ และวางกรอบทิศทางการบริหารจัดการศึกษา การสนับสนุนของผู้บริหารจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จ ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนช่วยให้ผู้เรียนและชุมชนเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน บทบาทที่สำคัญของชุมชนและผู้ปกครองอีกอย่างหนึ่งคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการศึกษา สนับสนุนการจัดการศึกษา ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน หากผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ก็จะยิ่งส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

2.1 สภาพความพร้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สำหรับนักเรียนในช่วงก่อนที่จะมีการเรียนการสอน คือ มีการทบทวนบทเรียน เตรียมศึกษาค้นคว้าล่วงหน้า และมีแรงจูงใจที่อยากจะเรียนรู้ ในระหว่างที่มีการเรียนการสอน คือ มีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น และสามารถแก้ปัญหาได้ หลังจากที่เรียนเสร็จ คือ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการใหม่ ๆ และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน สำหรับอาจารย์ในช่วงก่อนที่จะมีการจัดการเรียนการสอน คือ เตรียมการสอน จัดทำประมวลการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ และเตรียมเอกสารประกอบการสอน ในระหว่างจัดการเรียนการสอน คือ จัดการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนให้สามารถ “ทำอะไรได้ ทำอะไรเป็น” กำกับ ติดตาม การมอบหมายงาน และมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล หลังจากจัดการเรียนการสอนเสร็จ คือ สามารถเลือกวิธีแก้ไขพฤติกรรมการณ์เรียนที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม มีการประเมินคุณภาพนักเรียนตามตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา (Assessment for Learning) และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาในครั้งต่อไป

2.2 ความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาหรือออกแบบกิจกรรมและประเมินตนเองระหว่างเรียน ในภาคเช้าเน้นทฤษฎีและภาคบ่ายเน้นปฏิบัติ และเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจและสอดคล้องกับทักษะด้านอาชีพในทุกรายวิชา ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ให้ชุมชนหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้ามามีส่วนร่วม อาจารย์ควรมีความสามารถในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาที่ทันสมัยและหลากหลายใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสม และส่งเสริมให้นักเรียนสามารถอธิบายข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องและเข้าใจง่าย ควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน นำผลการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนรู้ไม่จะเป็นการเรียนรู้อย่างเดียว

เกี่ยวกับอะไรก็ตาม จะประกอบด้วยสิ่งที่เกิดขึ้นภายนอกตัวผู้เรียน ได้แก่ สิ่งเร้าที่มากกระตุ้นผู้เรียน โดยผู้เรียน จะเกิดการรับรู้ และแสดงการตอบสนองในลักษณะให้ความสนใจ พอใจ เพิกเฉย หรือไม่พอใจ หากสิ่งเร้าเหล่านั้น สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจก็จะเกิดกลไกต่อเนื่องภายในตัวผู้เรียน โดยการใส่ใจรับรู้สิ่งเร้าเหล่านั้นเข้ามาใน สมองส่วนความจำระยะสั้น หากผู้เรียนให้ความสนใจหมั่นทบทวน จัดระบบภายในสมองเป็นอย่างดี สิ่งที่ได้รับรู้ นั้นก็จะถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบในสมองส่วนความจำระยะยาว ซึ่งกระบวนการหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นในระบบ ประสาทส่วนกลางเป็นกระบวนการภายในตัวผู้เรียนเรียกว่า กระบวนการเรียนรู้ (process of learning) (Atkinson & Shiffrin, 1971) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ของเพียเจต์ (Piaget, 1980 อ้างถึงใน Rattanathongkham, 2013) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้และมีพัฒนาการทางสติปัญญาเพิ่มขึ้นเมื่อเผชิญปัญหา หรือประสบการณ์ตรง โดยผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อม ปรากฏการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ โดยใช้โครงสร้างสติปัญญาหรือโครงสร้างความรู้ร่วมกับประสบการณ์เดิมเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจ มีอยู่แล้วหรือสร้างขึ้นใหม่เพื่อปรับตัวให้อยู่ในสภาวะสมดุล โดยใช้กระบวนการที่เรียกว่า การดูดซับและการ ปรับให้เหมาะหรือการปรุงแต่ง (assimilation and accommodation)

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในอนาคตสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีชื่อว่า “KUSK Model” มี 6 องค์ประกอบได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ การวัดและประเมิน บัณฑิตสนับสนุน สิ่งช่วยขับเคลื่อนรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ที่ได้กล่าวถึง ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา มี 3 ด้าน คือ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง (Office of the Education Council Ministry of Education, 2018)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำผลการศึกษาที่เกี่ยวกับปัญหา ข้อจำกัด ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน รวมทั้ง สภาพความพร้อมและความต้องการจำเป็น มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยให้ผู้บริหารและอาจารย์นำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของชุมชนและประเทศ

2. การวิจัยในอนาคตควรศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ใน สถานการณ์จริงในทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิผลของ รูปแบบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์และบริบทของโรงเรียน รวมทั้งตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม

เอกสารอ้างอิง

- Atkinson, R. C., & Shiffrin, R. M. (1971). The control of short-term memory. *Scientific American*, 224(2), 82–90. <https://doi.org/10.1038/scientificamerican0271-82>.
- Chatchapong, P. (2007). *Teaching science process skills for kindergarten children*. Training workshop materials.
- Fogarty, R., & Pete, B. (2011). Singapore's vision: Teach less, learn more. In *New future skills: Education for the 21st century*. Openworlds. (Original work published as *21st century skills: Rethinking how students learn*)
- Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2014). *Introduction to STEM education* (1st ed.). Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, Ministry of Education.

- Jacobs, H. H. (Ed.). (1989). *Interdisciplinary curriculum: Design and implementation*. Association for Supervision and Curriculum Development. Association for Supervision and curriculum Development.
- Khammani, T. (2007). *The science of teaching: Knowledge for effective learning process management* (2nd ed.). Chulalongkorn University Press.
- Khammani, T., Dechakup P., Kanjanawasi S., Vithayasirinant S. and Chaowkeeratipong N. (1998). *Learning theories for the development of thinking processes*. Office of the National Education Commission, Office of the Prime Minister.
- Ministry of Education. (2010). *The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (2008)* (3rd ed.). Agricultural Cooperative Federation of Thailand Printing House.
- Office of the Basic Education Commission. (2017). *Training manual for driving professional learning communities (PLC) toward schools*. Ministry of Education.
- Office of the National Primary Education Commission. (2017). *Supervision for promoting internal quality assurance systems in schools*. Office of the National Primary Education Commission.
- Office of the Education Council, Ministry of Education. (2018). *National education standards*. Prikwan Graphic.
- Panich, V. (2012). *Learning creation pathways for students in the 21st century*. Sodsri-Saridwong Foundation.
- Phromboon, S. (1997). *Participatory learning theory*. Office of the National Education Commission.
- Poophan, S. (2003). *Fundamental concepts of curriculum development*. The Knowledge Center.
- Rattanathongkham, S. (2013). *Educational psychology for science teaching*. Ramkhamhaeng University.
- Thongsawat, R. (2006). *Academic administration in early childhood educational institutions*. In *Course materials on early childhood educational administration*. School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. Jossey-Bass.